

इयत्ता नववी मराठी (प्रथम भाषा) कुमारभारती घटकनिहाय गुणविभागणी

घटकनिहाय गुणविभागणी

(१) गद्य	—————→	२४ गुण
(२) पद्य	—————→	२० गुण
(३) स्थूलवाचन	—————→	०६ गुण
(४) भाषाभ्यास	—————→	२० गुण
(५) उपयोजित लेखन	—————→	३० गुण
		-----
		१०० गुण

कृतिपत्रिका आराखडा

विभाग-१

गद्य	—————→	एकूण गुण २४
(अ) २ पठित उतारे १ अपठित उतारा	}	(शब्दसंख्या १३० ते १५०) प्रत्येकी ०८ गुण

८ गुणांसाठी कृतिनिहाय विभागणी :

- (१) आकलन कृती - ०२ गुण
- (२) आकलन कृती - ०२ गुण
- (३) व्याकरण कृती - ०२ गुण (परिच्छेदातील पहिली ते आठवीच्या व्याकरण घटकांवर आधारित कृती)
- (४) स्वमत/अभिव्यक्ती - ०२ गुण (८ ते १० वाक्ये)

विभाग-२

पद्य	—————→	एकूण गुण २०
२ पठित पद्य		प्रत्येकी १० गुण
(अ) पठित पद्य (पाठ्यपुस्तकातील कोणतीही एक कविता कृतिपत्रिकेत देणे.) त्यावर आधारित १० गुणांसाठी कृतिनिहाय गुणविभागणी :		
(१) आकलन कृती - ०२ गुण		
(२) आकलन कृती - ०२ गुण		

(३) काव्यसौंदर्य कृती

(१) विचारसौंदर्य

(२) भावसौंदर्य

(३) अर्थसौंदर्य

(४) रस

(४ घटकांपैकी कोणत्याही

दोन घटकांवर २ कृती

अपेक्षित)

३/३ गुणांच्या
दोन कृती

(ब) पठित पद्य (पाठ्यपुस्तकातील दिलेल्या कोणत्याही तीन कवितांची शीर्षके देणे व त्या कवितांपैकी एका कवितेचा रसग्रहणात्मक अभ्यास अपेक्षित)

१० गुणांसाठी कृतिनिहाय गुणविभागणी :

(१) कवी/कवयित्री, संदर्भ - ०१ गुण

(२) प्रस्तावना - ०१ गुण

(३) वाङ्मय प्रकार (काव्यप्रकार) - ०१ गुण

(४) कवितेचा विषय- ०१ गुण

(५) कवितेतील आवडलेल्या ओळी - ०१ गुण

(६) कवितेतील मध्यवर्ती कल्पना - ०२ गुण

(७) कवितेतून मिळणारा संदेश- ०२ गुण

(८) कविता आवडण्याची वा न आवडण्याची कारणे - ०२ गुण

(९) कवितेची भाषिक वैशिष्ट्ये- ०२ गुण

(कवितेची भाषा, मांडणी, स्थायीभाव, रस, अलंकार, वृत्त,
भाषिक सौंदर्य इत्यादी.)

(वरील मुद्द्यांवर आधारित १० गुणांसाठी १ किंवा २ गुणांच्या वरीलपैकी कोणत्याही कृती देणे अपेक्षित)

विभाग-३

स्थूलवाचन —————> एकूण गुण ६

प्रत्येकी ३ गुणांच्या २ कृती

(स्वमत व अभिव्यक्तीवर आधारित कृती)

पाठाचा आशय, शालाबाह्य जीवनाशी सांगड घालणारा आशय, मूल्य,
जीवनकौशल्य यांवर आधारित ३ कृती देऊन त्यांपैकी २ सोडवणे अपेक्षित)

विभाग-४

भाषाभ्यास —————> एकूण गुण २०

(अ) भाषाभ्यासावर आधारित कृती

१० गुण

(अ) पाठ्यपुस्तकातील 'भाषाभ्यास' या शीर्षकाखाली आलेल्या घटकांवर आधारित कृती.

(ब) स्वाध्यायात आलेल्या भाषिक घटकांवर आधारित कृती.

(उदा., शब्दसमूहाबद्दल एक शब्द, सहसंबंध शोधणे, प्रमाणभाषेतील शब्द, लेखननियमांनुसार लेखन, वाक्प्रचार व व्याकरण उजळणी इत्यादी.)

(ब) स्वाध्यायावर आधारित कृती

१० गुण

विभाग-५

उपयोजित लेखन —————> एकूण गुण ३०

(अ) विभाग

(१) पत्रलेखन- ०५ गुण

(२) सारांशलेखन-०५ गुण (१०० ते १२० शब्दांचा उतारा) एकूण गुण १५

(३) कथालेखन- ०५ गुण (८० ते १०० शब्द)

(ब) विभाग

(१) जाहिरातलेखन (५० ते ६० शब्द)

(२) मुलाखत (६० ते ८० शब्द)

(३) संवादलेखन (६० ते ८० शब्द)

(४) वृत्तान्तलेखन (६० ते ८० शब्द)

(कोणत्याही २ घटकांवर आधारित २ कृती देणे. दोन्ही

सोडवणे अपेक्षित.)

प्रत्येकी ०५ गुण)

एकूण गुण १०

(क) लेखन कौशल्य (८० ते १०० शब्द)

(निबंध)

(१) प्रसंगलेखन

(२) आत्मकथन

(३) कल्पनाप्रधान

(कोणत्याही २ घटकांवर कृती देणे. त्यांपैकी

कोणत्याही एका घटकावर लेखन अपेक्षित)

एकूण गुण ०५